

Správa o výsledku kontroly prostriedkov EÚ poskytnutých prijímateľom pomoci v rámci Sektorového operačného programu Ľudské zdroje v Obci Kovarce

I. Úvod

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie merateľných ukazovateľov úspešnosti a súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri použití finančných prostriedkov poskytnutých z EÚ na zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce v Obci Kovarce.

Predmetom kontroly bola charakteristika a pôsobnosť kontrolovaného subjektu ako konečného prijímateľa, charakteristika a popis projektu, realizácia projektu vrátane vecného plnenia projektu v nadväznosti na harmonogram predpokladanej realizácie projektu, splnenia cieľov a hodnotiacich ukazovateľov, financovania projektu so zameraním na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri realizácii ako aj s tým súvisiaca účinnosť riadiaceho a kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v čase od 24.04.2009 do 01.06.2009 v Obci Kovarce, IČO 00310573.

Kontrolovaným obdobím bolo obdobie prípravy a realizácie projektu „Zvýšenie úrovne vzdelania, príprava žiakov a študentov smerom k potrebám spoločnosti založenej na vedomostiach a sociálnej inklúzie“ v rokoch 2005 až 2008.

II. Výsledky kontroly

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu

Obec Kovarce sa nachádza v juhozápadnej časti okresu Topoľčany. Má 1620 obyvateľov. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1280. Obec je zriaďovateľom základnej školy a materskej školy.

2. Charakteristika a popis projektu

Obec Kovarce vypracovala dňa 20.05.2005 žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku formou projektu s názvom „Zvýšenie úrovne vzdelania, prípravy žiakov a študentov smerom k potrebám spoločnosti založenej na vedomostiach a sociálnej inklúzie“ v Sektorovom operačnom programe Ľudské zdroje, priorita 3. „Zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce“, opatrenie č. 3.1: Prispôsobenie odbornej prípravy a vzdelávania požiadavkám spoločnosti založenej na vedomostiach. Projekt bol prijatý Sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom, ktorým bolo Ministerstvo školstva SR, dňa 16.12.2005.

Celkový rozpočet projektu bol vypracovaný na sumu 2 846 tis. Sk (72 670,71 EUR, kurzom prepočtu 1 EUR – 39,157 Sk za mesiac 04/2005).

3. Realizácia projektu

Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. SORO/73/2005 (ďalej len „zmluva“) bola podpísaná dňa 01.03.2006 medzi poskytovateľom pomoci, ktorým bolo Ministerstvo školstva SR, ako sprostredkovateľským orgánom pod riadiacim orgánom (ďalej len „SORO“) a Obcou Kovarce, ako konečným prijímateľom pomoci (ďalej len „prijímateľ“).

Podľa tejto zmluvy bol prijímateľ zaviazaný zrealizovať schválený projekt v lehote do 31.05.2008 s rozpočtom 2 846 tis. Sk (72 670,71 EUR), z toho tvoril príspevok Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) 2 134 tis. Sk (54 503,03 EUR), príspevok zo štátneho rozpočtu 569 tis. Sk (14 534,14 EUR) a príspevok prijímateľa bol 142 tis. Sk (3 633,54 EUR). Financovanie projektu bolo v zmluve dohodnuté formou refundácie.

K zmluve bolo uzatvorených päť dodatkov a boli vydané dve autorizované poznámky. Na základe toho bola realizácia projektu predĺžená do 30.09.2008.

Prijímateľ ukončil realizáciu projektu k 31.10.2008 čo bolo o mesiac neskôr ako bolo dohodnuté v zmluve.

Nedodržaním termínu na realizáciu projektu došlo **k porušeniu ustanovenia čl. III ods. 1 zmluvy**, podľa ktorej, *„Prijímateľ je povinný zrealizovať schválený projekt uvedený v článku II. tejto zmluvy a podrobne špecifikovaný v prílohách tejto zmluvy v lehote do 30.09.2008“*.

Tým došlo **k porušeniu finančnej disciplíny v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), podľa ktorého *„Porušením finančnej disciplíny je porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté“*.

Publicita projektu

Publicita projektu mala byť zabezpečená propagačným materiálom a reklamným článkom v periodikách.

Náklady na reklamný článok neboli čerpané. Všetky učebne, v ktorých sa realizoval projekt a všetky zariadenia nakúpené z rozpočtu projektu boli označené logom ESF.

Splnenie cieľov a hodnotiacich ukazovateľov (indikátorov)

Aktivity projektu boli zamerané na cieľové skupiny, ktorými mali byť žiaci a študenti zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiaci deviateho ročníka základnej školy. Výstup projektu mal byť počet žiakov/študentov zúčastnených na programoch založených na inovatívnych a novovytvorených učebných osnovách v počte 110. Výsledok projektu malo byť percento žiakov/študentov študujúcich v novovytvorených programoch odborného vzdelávania a prípravy podľa modernizovaných učebných osnov z celkového počtu žiakov školy (14%). Dopady projektu mali byť dva. Prvý mal byť počet žiakov /študentov študujúcich v inovatívnych a novovytvorených programoch odborného vzdelávania a prípravy po 12 mesiacoch od ukončenia projektu. Druhý dopad ma byť počet inovatívnych/novovytvorených učebných osnov fungujúcich po 12 mesiacoch od ukončenia pomoci. K termínu ukončenia kontroly ešte neuplynula doba 12 mesiacov, preto nebolo možné skontrolovať dopad projektu.

Prijímateľ v záverečnej monitorovacej správe uviedol, že celkom sa na aktivitách projektu zúčastnilo 119 žiakov, čím bolo splnené percento žiakov zúčastnených, z celkového počtu žiakov školy. Podľa údajov o cieľovej skupine z celkového počtu 119 žiakov, ktorý sa zúčastnili na aktivitách projektu

splnilo podmienku účasti len 59 žiakov. Tým nebola splnená povinnosť zaradiť do aktivít žiakov a študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia a žiakov deviatego ročníka základnej školy. Ostatní účastníci nesplnili podmienku pre cieľovú skupinu, pretože boli žiakmi šiestych až ôsmych ročníkov základnej školy.

Monitorovacie správy

Prijímateľ mal v zmysle čl. III bod 4 písm. h) zmluvy „povinnosť predkladať SORO každé tri mesiace trvania projektu monitorovaciu správu projektu za uplynulý kalendárny štvrtrok. Správu predkladá prijímateľ na predpísanom formulári, ktorý je Prílohou č. 4 tejto zmluvy a to v lehote do 10 kalendárnych dní po uplynutí príslušného trojmesačného obdobia“.

Kontrolou bolo zistené, že prijímateľ doručil oneskorene tri priebežné monitorovacie správy, čím **nedodrжал povinnosť jej vyplývajúcu z čl. III. bod 4 písm. h) zmluvy**. Tým bola **porušená finančná disciplína v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách**.

Prijímateľ mal podľa ustanovenia čl. III ods. 7 zmluvy „Záverečnú monitorovaciu správu projektu je prijímateľ povinný predložiť v lehote do 45 pracovných dní odo dňa ukončenia realizácie projektu, spolu so žiadosťou o záverečnú platbu a so záverečným vyúčtovaním projektu.“.

Záverečná monitorovacia správa bola predložená SORO dňa 30.01.2009 t.j. 60 pracovných dní po ukončení projektu prijímateľom. Tým prijímateľ **nedodrжал povinnosť vyplývajúcu z čl. III. ods. 7 zmluvy**.

Financovanie projektu so zameraním na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri jeho realizácii

Zdroje financovania projektu a jeho priebeh

Podľa zmluvy boli plánované a skutočné celkové náklady na projekt nasledovné:

Náklad na projekt	Údaje podľa Zmluvy o NFP		Údaje podľa skutočnosti	
	Suma v tis. Sk / tis. EUR	Podiel na celkovom verejnom financovaní v %	Suma v tis. Sk / tis. EUR	Podiel na celkovom verejnom financovaní v %
Náklady celkom	2 846 94	100	2 331 77	100
Celkové verejné financovanie	2 703 89	95	2 217 73	95
Účasť Spoločenstva (ESF)	2 134 70	75	1 750 58	75
Národné spolufinancovanie	569 19	20	466 15	20
Vlastné zdroje	142 5	5	114 4	5

Poznámka: Konverzný kurz 1 EUR – 30,126 Sk

Oprávnenosť použitia verejných prostriedkov v nadväznosti na rozpočtové pravidlá, Nariadenie Komisie (ES) č. 448/2004 a zmluvné podmienky

Pri kontrole oprávnenosti použitia verejných prostriedkov na realizáciu projektu boli zistené

tieto nedostatky:

Personálne náklady

Podľa ustanovenia § 226 ods. 2 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, „*Dohoda o vykonaní práce sa uzatvára písomne, inak je neplatná. V dohode o vykonaní práce musí byť doba, v ktorej sa má pracovná úloha vykonať, a predpokladaný rozsah práce, ak jej rozsah nevyplýva priamo z vymedzenia pracovnej úlohy. Písomná dohoda o vykonaní práce sa uzatvára najneskôr deň pred dňom začatia výkonu práce*“.

Pri kontrole personálnych nákladov kontrolná skupina zistila, že vo všetkých dohodách o vykonaní práce nebol stanovený začiatok doby, v ktorej sa má pracovná úloha vykonať. Tieto dohody o vykonaní prác boli uzatvárané v deň, keď začala osoba vykonávať pracovnú úlohu. V jednom prípade bola dohoda o vykonaní prác uzatvorená až po vykonaní prác.

Tým došlo **k porušeniu ustanovenia § 226 ods. 2 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov.**

Zariadenie / vybavenie projektu

Podľa čl. IX ods. 8 zmluvy, „*Služby, práce, strojné zariadenia a zásoby dodané v rámci realizácie projektu musia mať pôvod v krajinách Európskej únie, v Bulharskej republike a Rumunsku. V prípade, ak sa služby, práce, strojné zariadenia a zásoby potrebné na realizáciu projektu v krajinách uvedených v predchádzajúcej vete nevyrábajú, resp. neposkytujú alebo ich z iných krajín nemožno získať, môže si prijímateľ nechať dodať aj služby, práce, strojné zariadenia a zásoby, ktoré majú pôvod v inej tretej krajine. Túto skutočnosť je však prijímateľ povinný SORO preukázať vierohodnými písomnými dokladmi, ktoré je povinný na požiadanie predložiť aj úradne preložené do slovenského jazyka*“.

Pre potreby realizácie projektu bolo zakúpených 10 ks osobných počítačov v hodnote 245 tis. Sk (8 132 EUR). Prijímateľ nevedel preukázať, že dodané počítače majú pôvod v krajinách Európskej únie, v Bulharskej republike a Rumunsku. Obdobne nevedel preukázať pôvod aj pri multifunkčnom zariadení.

Nepreukázaním pôvodu dodaných zariadení **nedodržel prijímateľ ustanovenie čl. IX ods. 8 zmluvy, čím porušil finančnú disciplínu v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách.**

Náklady projektu

Podľa ustanovenia čl. IX ods. 9 písm. a) zmluvy, „*Prijímateľ je povinný poistiť po dobu trvania tohto zmluvného vzťahu pre prípad poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd majetok, ktorý nadobudol úplne alebo sčasti z prostriedkov nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe tejto zmluvy, a to bezodkladne po jeho nadobudnutí*“.

Prijímateľ nadobudol z poskytnutých finančných prostriedkov v období od marca 2006 do júna 2006 nábytok do učební, počítačové vybavenie, zariadenie multifunkčnej učebne v celkovej hodnote 569 tis. Sk (18 800 EUR). Na poistenie tohto nadobudnutého majetku uzatvoril prijímateľ poisťovňu zmluvu až dňa 14.12.2006.

Oneskoreným poistením nadobudnutého majetku **nedodržel prijímateľ zmluvnú podmienku podľa ustanovenia čl. IX ods. 9 písm. a) zmluvy. Tým porušil finančnú disciplínu v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách.**

Ostatné náklady

Podľa ustanovenia čl. II ods. 7 zmluvy, „*prijímateľ sa zaväzuje prijať poskytnutý nenávratný finančný príspevok v súlade s podmienkami stanovenými v tejto zmluve a jej prílohách riadne realizovať a zrealizovať projekt, na spolufinancovanie ktorého bol nenávratný finančný príspevok*

určený. Prijímateľ zodpovedá za riadnu realizáciu schváleného projektu. Prijímateľ súčasne zodpovedá za zabezpečenie a efektívne a hospodárne čerpanie prostriedkov spolufinancovania, bez ohľadu na to, či sú poskytnuté z verejných alebo súkromných zdrojov“.

Podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách, „Porušením finančnej disciplíny je poskytnutie alebo použitie poskytnutých finančných prostriedkov v rozpore s určeným účelom“.

Prijímateľ dňa 29.03.2006 objednal knihy na výučbu v rámci realizácie projektu, ktorých dodanie bolo realizované dňa 02.05.2006, 19.12.2006 a 02.01.2008 v celkovej hodnote 412 tis. Sk (13 675 EUR). Podľa evidencie absolvovalo vyučovanie v kurzoch A a B 90 žiakov. Napr. na výučbu nemeckého jazyka boli zakúpené dve sady učebníc po 45 kusov podľa predloženej evidencie tieto učebnice prevzalo 79 žiakov. Pri učebniciach anglického jazyka bolo kúpených 30 sád učebníc a podľa evidencie ich prevzalo tiež 79 žiakov. Rovnako aj u nemecko-slovenských a anglicko-slovenských slovníkov bolo zakúpených po 45 a podľa evidencie ich prevzalo 79 žiakov.

Pre vyučovanie počítačových programov bolo zakúpených 90 učebníc EXCEL, 80 učebníc WORD, 90 učebníc WINDOWS a 90 učebníc INTERNET. Podľa evidencie ich prevzalo 79 žiakov. Neprevzaté učebnice sa nenachádzajú u prijímateľa. U kníh Psychológia (90 ks), Európska únia pre každého, Ústava Európskej únie a Európska únia – najdôležitejšie informácie v počte po 30 ks, evidencia preukázala ich prevzatie len 8 žiakmi. Na prevzatie knihy Komunikácia – cvičenia v počte 30 ks nie je žiadna evidencia. Prijímateľ nevedel preukázať prevzatie kníh v celkovej cene 29 tis. Sk (972 EUR).

Zisťovaním v Základnej škole Kovarce bolo preukázané, že učebnice, ktoré prevzali žiaci im ostali. Takýmto nakladaním s učebnicami a knihami, **neboli hospodárne vynaložené finančné prostriedky na realizáciu projektu v zmysle ustanovenia § 19 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách, podľa ktorého** „Právnické osoby a fyzické osoby, ktorým sa poskytujú verejné prostriedky, zodpovedajú za hospodárenie s nimi a sú povinné pri ich používaní zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia“.

V zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách, **došlo k porušeniu rozpočtovej disciplíny v celkovej sume 29 292,- Sk (972,32 EUR).**

Podľa ustanovenia § 8 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“), „Účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak všetky účtovné záznamy sú preukázateľné (§ 32)“.

Podľa ustanovenia § 32 ods. 1 písm. a) tohto zákona, „Na účely tohto zákona sa za preukázateľný účtovný záznam považuje iba účtovný záznam, ktorého obsah priamo dokazuje skutočnosť“.

Propagačný materiál na zabezpečenie publicity projektu bol zakúpený dňa 02.03.2008 v celkovej sume 15 tis. Sk (499 EUR). V dodacích listoch faktúr bolo uvedené, že bolo dodaných 500 ks propagačného materiálu. Prijímateľom nebolo preukázané o aký druh propagačného materiálu išlo a nevedel uviesť kto tento propagačný materiál prevzal a na aký účel bol použitý.

Nezabezpečenie preukaznosti účtovného dokladu bolo **v rozpore s ustanovením § 8 ods. 4 a § 32 ods. 1 písm. a) zákona o účtovníctve.**

Nepreukázanie prevzatia propagačného materiálu bolo **porušením finančnej disciplíny v celkovej sume 15 tis. Sk (498 EUR), v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách.**

Obstarávanie materiálu a zariadení na realizáciu projektu

Obstarávanie kníh a učebníc pre zabezpečenie realizácie projektu bolo vykonávané formou zákaziek s nízkou hodnotou v zmysle § 102 zákona č. 25/2006 Z. z. o obstarávaní v znení neskorších predpisov.

Zo všetkých zákaziek s nízkou hodnotou bola predložená dokumentácia neúplná a prijímateľ nevedol evidenciu zákaziek s nízkou hodnotou, **čo je v rozpore s ustanovením § 102 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov**, podľa ktorého „Verejný obstarávateľ eviduje všetky doklady a uchováva ich päť rokov po uzavretí zmluvy.

4. Účinnosť riadiaceho a kontrolného systému

Kontrolná skupina vykonala kontrolu dodržiavania povinnosti prijímateľa vykonávať predbežnú finančnú kontrolu pri finančných operáciách, na základe ktorých bola vykonaná úhrada nákladov na realizáciu projektu. Pri kontrole výdavkov realizovaných prostredníctvom bankových prevodov na základe faktúr ako daňových dokladov bolo zistené, že záznam o vykonanej predbežnej finančnej kontrole nebol uvedený na žiadnom doklade preukazujúcom prípravu alebo vykonanie finančnej operácie.

Nevykonávaním predbežnej finančnej kontroly prijímateľ **porušil ustanovenie § 6 ods. 1 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov**, podľa ktorého „Predbežnou finančnou kontrolou orgán verejnej správy overuje každú svoju finančnú operáciu“.

III. Záverečná časť správy

Kontrola poukázala na niekoľko nedostatkov, ktoré sa vyskytli pri realizácii projektu. V rámci implementácie projektu bolo u konečného prijímateľa zistené, napr.:

porušenie zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku tým, že:

- nedodržel termín na realizáciu projektu,
- nesplnil cieľovú skupinu, ktorá mala absolvovať aktivity projektu,
- niektoré priebežné monitorovacie správy doručil SORO oneskorene,
- oneskorene vypracoval záverečnú monitorovaciu správu,
- nepreukázal pôvod zariadení použitých pri realizácii projektu,
- oneskorene poistil majetok nadobudnutý pre realizáciu projektu,

porušene Zákonníka práce tým, že:

- dohody o vykonaní prác boli uzatvárané v deň, kedy začal výkon práce,

porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy tým, že:

- nehospodárne nakladal s finančnými prostriedkami vynaloženými na nákup učebníc a kníh,
- nepreukázal prevzatie zaplateného propagačného materiálu,

porušenie zákona o obstarávaní tým, že:

- dokumentácia z obstarávania zariadení a materiálu použitého pri realizácii projektu bola neúplná a nevedol evidenciu zákaziek s nízkou hodnotou,

porušenie zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite tým, že:

- nevykonával priebežnú finančnú kontrolu pri finančných operáciách na základe ktorých bola vykonávaná úhrada nákladov na realizáciu projektu.

Celkové porušenie finančnej disciplíny bolo zistené v celkovej sume 1 470 EUR (44 tis. Sk).

Výsledok kontroly bol prerokovaný so starostkou obce. Obec prijala jedenásť opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, plnenie ktorých bude NKÚ SR priebežne kontrolovať.